

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

Pod kierunkiem
INTA TRZEBIŃSKIEGO

ADMINISTRACJA
Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

4 na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

niów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

КВИТАНЦИЯ.

Отпечатанный без предварительной цензуры № 141 газеты „Газета Częstochowska“ заключающий в себя / печати / лист доставлен ко мне в канцелярию.

14/27 мая 1910.
Полпечеймейстеръ
города Ченстохова

№ 43.

ODEON

Od środy 25 do piątku 27 maja (włącznie)
na program!

(zdjęcia z natury) **Duńska Rywiera** (zdjęcia z natury)
Rywalizacja przewodników górskich
Miłość niewolnicy (wstrząsający dramat w 3 aktach)
Co interesuje kobiety (komiczny)

scenach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

zaczęły w afiszach i programach.

Teatr „ODEON”

rzędy Anglii.

Najbardziej bodaj palącą sprawą polityki europejskiej w chwili obecnej jest stosunek nowego króla angielskiego, Jerzego V, do zagadnień międzynarodowych.

W tym względzie krążą najsprzecznijšie pogłoski. Część prasy, wyrażając nastrój pewnych kół społeczeństwa angielskiego, upatruje w zmianie tronu zwiększenie się widoków wojny z Niemcami.

Bardziej poważne i wiarogodne pisma natomiast określają przyszły kurs polityki angielskiej jako dalszy ciąg wytkniętej przez Edwarda VII linii pokojowej. Niemniej wreszcie rozpowszechnionym jest pogląd, że nowy monarcha trzymać się będzie zdala od spraw polityki zagranicznej, którą kierować będzie niepodzielnie minister Edward Grey.

W ciągu ostatniego tygodnia zaszła jednak pewna okoliczność, dość znamienita dla oceny usposobienia politycznego nowego monarchy. W odpowiedzi na telegram ze współzwiązaniem wysłany przez prezydenta Francji Fallièresa, król Jerzy podkreślił wyraźnie swe szczerze przywiązanie dla zaprzyjaźnionego narodu francuskiego i wierność dla hasła porozumienia angielsko-francusko-rosyjskiego.

Jak wiadomo, Edward VII zapoczątkował kurs polityki pojedynczej wobec Francji już wkrótce po słynnym zawarciu w Faszodzie, który doprowadził do stosunku francusko-angielskiego do groźnego napięcia. Osobistym swoim wpływem zmienił Edward VII z gruntu stanowisko ówczesnego prezesa ministrów angielskich Salisburyego, wroga Francji. Porozumienie angielsko-francuskie, zawarte w roku 1903, przeobraziło zupełnie ugrupowanie polityczne Europy, przygotowując późniejsze trójporozumienie Anglii i Francji z Rosją.

Wyrażenie się tradycyjnej nieprzy-

jaźni Anglii względem Rosji było już tylko koniecznym następstwem porozumienia angielsko-francuskiego. W ten sposób zachowano potęgę trójprzymierza niemiecko-austriackiego i ograniczono znacznie wpływ Niemiec w Europie.

Jerzy V. nie posiadając żadnych wyraźniej oznaczonych skłonności politycznych, łagodny z usposobienia, pragnący pokoju i zachowania tradycji swego ojca, prawdopodobnie nie pójdzie w poprzek „drogowskazom państwowym Edwarda VII.

Nowy król nie odznacza się podobno umiejętnością szybkiego pojmnowania zawitych spraw politycznych ani też niezamordowaną energią, jaka cechowała zmarłego monarchę. Jest on zamłownym marynarzem i gruntownym znawcą spraw floty wojennej. Ogólnie przypuszczają, że jego twórczość państwowa ograniczy się do wzmocnienia potęgi Anglii na morzu. W chwili obecnej jest to zagadnienie nader ważne, ze względu na współzawodnictwo Niemiec z Anglią na morzu.

Wszelkie inne sprawy, związane z kierunkiem polityki zagranicznej, spoczyna zapewne na barkach ministerjum, które oczywiście z drogi, wytkniętej przez trójporozumienie, zbaczać nie będzie, tem mniej, że świadectwo lat ostatnich wymownie stwierdziło, iż z punktu widzenia prawdziwych interesów Anglii droga ta jest najwłaściwszą.

Co się tyczy spraw wewnętrznych, to już samo zatrzymanie dotychczasowego liberalnego ministerjum Asquitha jest dowodem, że Jerzy V. krocząc będzie szlakiem swego wielkiego ojca.

Z powyższych względów przypuszczają należy, że zmiana tronu w Anglii nie wywrze na razie żadnego większego wpływu na położenie wewnętrzne i zagraniczne państwa tego. Ponieważ jednak Jerzy V. jest kartą politycznie dotychczas niezapisaną niespodzianki nie są wykluczone.

G. T.

Decyzje Senatu.

Na posiedzeniu Senatu rządzącego w d. 20 b. m. rozpoznawano 22 skargi na komisje do spraw stowarzyszeń i związków w różnych miejscowościach państwa.

Najwięcej skarg napłynęło z Królestwa Polskiego i z gubernji zachodnich, a mianowicie:

1) Skarga na warszawską gubernjalną komisję do spraw stowarzyszeń i związków z powodu odmówienia w dniu 18-ym maja 1909 roku zarejestrowania „Towarzystwa Oświatowego w Warszawie”.

2) Skarga na komisję gubernjalną radomską z powodu niezarejestrowania „Radomskiego Towarzystwa Oświatowego”.

3) Skarga na mińską komisję gubernjalną z powodu zamknięcia Towarzystwa „Oświata”.

4) Skarga na warszawską komisję gubernjalną z powodu zamknięcia „Towarzystwa wpisów szkolnych” ze wszystkimi jego oddziałami.

5) Skarga na gubernatora piotrkowskiego z powodu niepozwolenia na otwarcie kursów dla analfabetów.

6) Skarga na tegoż gubernatora piotrkowskiego z powodu zamknięcia zawodowego związku robotniczego „Jedność”. Wszystkie te skargi pozostawione zostały przez Senat bez skutku.

Przeciw kanonizacji.

Z powodu odezw biskupa lwowskiego, ks. Bandurskiego, w kwestji kanonizacji królowej Jadwigi, gubernator miński rozstał do podwładnych sobie organów okólnik następujący:

„W polskiej prasie perjodycznej („Słowo” Nr. 155) ukazała się wiadomość o zamieszczonej w dziennikach lwowskich odezwie biskupa rzymskokatolickiego, Bandurskiego, nawołującej naród polski do zwrócenia się z prośbą do papieża o kanonizację królowej Jadwigi; w tym celu należy, zdaniem wy-

LEN
GR
w C
I Aleja Nr.
Przyjmuje.

Polecia Nr. 1 swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad zębocznictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Zgądać w księgarniach! 20

LEKARZ-DENTYSTA
Artur Broniatowski
przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.
Aleja Nr. 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

UWAGA!
Dla dogodności Sz. Prenumeratorów, przy administracji „Gazety Częstochowskiej” (Aleja II № 43) otworzyliśmy
„KANTOR PISM”
który przyjmuje prenumeratę i ogłasza ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach redakcyjnych
Kosztorysy, wzory ogłoszeń i egzemplarze okazowe pism na żądanie wysyła się bezpłatnie.

Popierajmy sprawę oświaty ludowej!

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
Częstochowa, Aleja III-cia, dom własny.
Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
WYKONYWA RZEZBY POMNIKI. ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJE. Telefon № 280

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13
TELEFON 11.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

Znajomi i dobroczyńcy chcieli ratować stan finansowy zakładów i subskrybowali miljon, lecz suma ta, jak się okazało, nie wystarczyła. Przeznaczona będzie przeto na podtrzymanie zakładów dobroczynnych i sanatoriów, któremi kierowała siostra Candida, zaś myśli pokrycia długów jej zaniechano.

Lekarz dr. Petit, który przez długie lata był współpracownikiem s. Candidy, popełnił samobójstwo. Kierował on sanatorium dla gruźlicznych w Ormesson i współdziałał w operacjach finansowych Candidy, mających na celu utrzymanie jej zakładów.

— Podróż w beczce.

Sądy włoskie wydały temi dniami interesujący wyrok. Niejaki Tarrisi Alfio, miał do wstąpienia do Mediolanu transport beczek, ponieważ zaś chciał osobiście asystować przy oddaniu dostawy, wszedł do jednej z beczek i nadał się jako żywy towar. Przyłapano go atoli w drodze i oddano sądowi, który skazał go na zapłacenie biletu jazdy i 10 miesięcy więzienia. Skazany wniósł rekurs. Gdyby — pisał — mając bilet 3 klasy chciał jechać drugą, byłoby to oszustwem. Ale ja nadałem się jako to-

war, zapłaciłem wedle wagi i taryfy i odbyłem podróż w wagonie towarowym, nie oszukałem więc nikogo, nikomu nie uczyniłem krzywdy, chyba tylko „swoim kościom”. Sąd apelacyjny w Lucca uzdusił onofrańską argumentację, zniósł poprzedni wyrok i uwolnił oskarżonego.

— Pierwszy lekarz świata.

Pismo fachowe „Münch. Medizin. Wochenschrift” pisze, że pierwszym lekarzem świata, o którym istnieją wiadomości stwierdzone, jest Egipcjanin, I-em-Hetep; żył on za panowania króla Tehsera z dynastji 3, a zatem prawdopodobnie na 4,500 lat przed Nar. Chr. Imię to znaczy: Krzewiciel pokoju. Wododem powagi, jakiej zyszywał, jest jego grób pod piramidą w Sakkarze w pobliżu Memfis. obok grobu króla. Po śmierci oddawano mu czesze boską. Według starych podań miał on jeszcze dwa tytuły: „Mistrz tajemnic” i „Pisarz liczb”. Tytuł ostatni przypisać może należy niezwykle znacznej ilości środków lekarskich, używanych przez starych Egipcjan. Liczne posągi, ku uczczeniu jego pamięci wzniesione, wyobrażają go jako obrońcę ludzi. Lud egipski przeszedł 4,000 lat czcił jego pamięć a bar-

dzo wielu szpitalom nadawano nazwę od jego imienia. W 300 lat po I-em-Hetepie król egipski Atoli napisał dzieło o anatomji, w kilkaset wieków zaś późniejsi żył słynny chirurg, a w jego grobie, położonym również pod Sakkarą, znaleziono zajmujące wyobrażenia operacji chirurgicznych. Według papyrusu Ebersa, zawierającego ciekawe wiadomości o sztuce lekarskiej starożytnych Egipcjan, należy przypuszczać, że przedstawiciele medycyny już na 6,000 lat przed Nar. Chr. byli przez ten naród szanowani i cieszyli się wielką powagą.

— Policjantki obyczajności w Finlandji.

Od kilku lat coraz więcej kobiet powołują w Finlandji do służby policyjnej. Pierwsze dwie kobiety zaczęły pełnić taką służbę w Helsingforsie w roku 1907. W r. 1909 w Aabe było ich już cztery i w Wyborgu dwie, a w r. b. znów są dwie policjantki w Tamersforsie członkami policji obyczajności. Urzędniczki te są również dobrze jak i mężczyźni, a nawet jedna z nich w Helsingforsie z powodów specjalnych pobiera większą gaź. Policjantki nie pełnią swej służ

ży do ich obowiązków aresztowanie schwytanych na gorącym uczynku przestępców. Obowiązki ich polegają na czem innem, a mianowicie winny nieść pomoc innym nieszczęśliwym kobietom, dowiadywać się o warunkach ich życia i próbować sprowadzić je na drogę właściwą. Szczególniejszą uwagę zwracają na młode dziewczęta, odciażając je od płochego życia i usiłować powrócić je do życia pracy. Do obowiązków policjantek tych należy również zajmowanie się biednymi starymi kobietami i opuszczonymi dziećmi. Do specjalnych obowiązków urzędniczek tych należy zajęcie się dziewczętami, przybytymi ze wsi do miasta, i chronienie ich od zbrocenia na niewłaściwą drogę. Policmajster w Helsingforsie bardzo jest z działalności swoich urzędniczek zadowolony.

— Waluty zagraniczne.

Marka	=	46.20.
Korona	=	39.45.
Frs.	=	37.54.
F. szt.	=	9.48.

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych Dziwulski i Lange w Warszawie.

Fabryki: w Opcznie i Sławiąnsku.

POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne; licówki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniotrwałe

Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: **ZDZIŚŁAW RYLSKI**, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

Fabryka wód mineralnych **„ZDRÓJ”** aptekarza St. Wągrowskiego
w Częstochowie III aleja № 62, tel. 31

Picie wód mineralnych ogrzewanych i zimnych na szklanki oraz kefiru w parku miejskim w altanie wprost pawilonu Akc. Tow. „Zawiercie”. Wszystkie wody ściśle podług analizy przyrządzane na wodzie dystylowanej i kwasie węglanym płynnym Wyłączna reprezentacja na Częstochowę i Zagłębie wapiu orzeźwiającego „Sinalco”. „Sinalco” sprzedają altany należące do fabryki „Zdrój” jedna w parku i w alejach. Żądać „Sinalco” w restauracjach, cukierniach, bufetach kolejowych, składach aptecznych i sklepach kolonialnych. Abonament na Kefir po 15 kop. przyjmują apteki: Niemierko i Bielobradka oraz składki apteczne: Orła i Popławskiego.

Dostawa wód, lemoniady i sinaloo na zabawy i przyjęcia.

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakresie operacji wchodzi: czenie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448-180-07

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 323.
Uskutecznia szybko i dokładnie przewozi wszelkie tovary z koleji. Kantor otwarty od 9 rano do 4 wiecej.

Maszyny do pisania IDEAL
z niezrównanie widocznym piśmem, oraz
WIELOJEZYCZNE MASZYNY POLYGLOTT
piszące jednocześnie bez zmiany alfabetu łacińskimi i rosyjskimi literami, poleca
KAROL F. FISER
WARSZAWA
Mazowiecka 10, telef. 144.
Na składzisku przybory do wszelkich systemów maszyn do pisania.
WSZELKIE REPERACJE 519 NAUKA PISANIA!

Skład Apteczny Wacława Orzeł
od Lipca r. b. przeniesiony zostanie do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie Oddział Instalacji
Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajęcie elektrycznych połączników najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie. Projekty i kosztorysy bezpłatnie.

OKULISTA Dr. med. ST. MARKOWSKI
b. Asystent Lwowskiej Kliniki Okulistycznej zamieszkał w Częstochowie przy ul. Teatralnej № 13 w domu p. Kowalskiej. Przyjmuje chorych na oczach od 12-14 rano i od 5-6 po południu.

Adwokat Warszawa Wileza 13 od II-jej 5-6² 1070

CONSTIPATION PILULES DE CASCARA MIDY FRANCUSKI POPULARNY ŚRODEK przeciw **CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI**
Droga: 3 pigułki wieczorem przed spacerem. Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

Sklep apteczny przy ul. III 71. Piętno 1000
Zawiadomiam oświadczył że przesyłam wiadomości do oświadczonego adresu w Częstochowie przy ul. Teatralnej 13 w domu p. Kowalskiej. Przyjmuje chorych na oczach od 12-14 rano i od 5-6 po południu.

Potrzebni stolarza Aleksandra Zgubiono paszport na imię Teofil Kilar. złożyć w Rejestrze 1061
ki i lóżka do sprzedania dębowe. 1045 akcj.

Do sprzedania Motozylki za 150 Piwiarnia do sprzedania w do- Wiadomość w fra- brym punkcie. 1061 bryce Czenstochowlance u portjera. 871 Krakowska 4 62.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1.50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnoszeniem do domów.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20.